

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

P8_TA(2016)0384

Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, įgyvendinimas**2016 m. spalio 6 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, įgyvendinimo (2015/2259(INI))**

(2018/C 215/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinanti Direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2023/2006 dėl medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, geros gamybos praktikos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. sausio 14 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 10/2011 dėl plastikinių medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maisto produktais ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės mėn. Europos Parlamento tyrimų tarnybos atliktą įgyvendinimo ES lygmeniu vertinimą „Žaliavos ir gaminiai, skirti liestis su maistu. Reglamentas (EB) Nr. 1935/2004“ ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 26 d. Europos Parlamente surengto praktinio seminaro temą „Medžiagos ir gaminiai, skirti liestis su maistu. Kaip užtikrinti maisto saugą ir technologines inovacijas ateityje?“ veiklą ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą „Naujausia mišinių toksiškumo ataskaita“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Cheminių medžiagų sudėtinis poveikis. Cheminių medžiagų mišiniai“ (COM(2012)0252),
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 22 d. Aplinkos ministrų tarybos patvirtintas išvadas dėl sudėtinio cheminių medžiagų poveikio ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1386/2013/ES dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“, kuriame, *inter alia*, pripažįstama, kad visuose aktualiuose ES teisės aktuose ES turi spręsti cheminių medžiagų sudėtinio poveikio ir saugos problemas, susijusias su endokrininę sistemą ardančiomis cheminėmis medžiagomis ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų aplinkos programai (UNEP) ir Pasaulio sveikatos organizacijai (PSO) parengtą vertinimą „State of the science of endocrine disrupting chemicals – 2012“ ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, vertinimo, autorizacijos ir apribojimo (REACH), pagal kurį įsteigiama Europos cheminių medžiagų agentūra, iš dalies keičiama Direktyva 1999/45/EB ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 793/93 bei

⁽¹⁾ OL L 338, 2004 11 13, p. 4.⁽²⁾ OL L 384, 2006 12 29, p. 75.⁽³⁾ OL L 12, 2011 1 15, p. 1.⁽⁴⁾ PE 581.411.⁽⁵⁾ PE 578.967.⁽⁶⁾ Kortenkamp 2009. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/effects/pdf/report_mixture_toxicity.pdf⁽⁷⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=LT&f=ST%2017820%202009%20INIT>⁽⁸⁾ 7-oji aplinkosaugos veiksmų programa (OL L 354, 2013 12 28, p. 171). <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32013D1386>.⁽⁹⁾ <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1488/94, taip pat Tarybos direktyva 76/769/EEB ir Komisijos direktyvos 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB ir 2000/21/EB ⁽¹⁾ (toliau – REACH reglamentas),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A8-0237/2016),

- A. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1935/2004 (toliau – pagrindų reglamentas) nustatomi bendri visoms su maistu besiliečiančioms medžiagoms ir daiktams, kurie skirti liestis su maistu, taikomi saugos reikalavimai siekiant išvengti, kad iš žaliavos į atitinkamą maistą patektų toks cheminės medžiagos kiekis, kurio užtektų kelti pavojų žmonių sveikatai ar nepriimtina pakeisti maisto sudėtį arba pabloginti jo organoleptines savybes;
- B. kadangi pagrindų reglamento I priede išvardijama 17 su maistu besiliečiančių žaliavų ir gaminių (MBM), kuriems gali būti taikomos konkrečios priemonės;
- C. kadangi iš pirmiau nurodytų 17 medžiagų 4 taikomos konkrečios ES priemonės: plastikams (įskaitant perdirbtus plastikus), keramikai, regeneruotai celiuliozei ir veikliosioms ir protingosioms medžiagoms;
- D. kadangi labai reikia persvarstyti tam tikras konkrečias ES priemones, ypač Tarybos direktyvą 84/500/EEB dėl keramikos gaminių;
- E. kadangi valstybėms narėms paliekama galimybė priimti nacionalines nuostatas dėl kitų 13 I priede išvardytų medžiagų;
- F. kadangi daug valstybių narių nustatė arba šiuo metu rengia įvairias priemones dėl likusių su maistu besiliečiančių medžiagų; kadangi, kalbant apie šias nacionalines priemones, tarpusavio pripažinimo principas neveiksmingas ir todėl tinkamas vidaus rinkos veikimas ir aukštas sveikatos apsaugos lygis, kurių siekiama šiuo pagrindų reglamentu, negali būti užtikrinti;
- G. kadangi konkrečiomis ES priemonėmis neregamentuojamos medžiagos gali kelti riziką visuomenės sveikatai ir dėl jų gali būti prarastas vartotojų pasitikėjimas, atsirasti teisinis netikrumas ir padidėti veiklos vykdytojų atitikties išlaidos, kurios toliau tiekimo grandinėje dažnai perkeliama vartotojams, taigi taip trukdoma konkurencingumui ir inovacijoms; kadangi, 2016 m. gegužės mėn. Europos Parlamento tyrimų tarnybos atlikto įgyvendinimo ES lygmeniu vertinimo duomenimis, visi atitinkami suinteresuotieji subjektai plačiai sutaria, kad vienodų priemonių trūkumas kenkia visuomenės sveikatai, aplinkos apsaugai ir sklandžiam vidaus rinkos veikimui;
- H. kadangi remiantis geresnio reglamentavimo principais neturėtų būti delsiama imtis priemonių, kuriomis siekiama išvengti galimų didelių ar nepanaikiamų padarinių žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai arba šiuos padarinius sumažinti ir kurių privalu imtis pagal ES Sutartyse įtvirtintą atsargumo principą;
- I. kadangi ypatingų problemų visuomenės sveikatai ir aplinkai kelia MBM esančios endokrininę sistemą ardančios cheminės medžiagos ir genotoksinės medžiagos; kadangi šiuo metu endokrininę sistemą ardančių ar genotoksinių savybių negalima patikimai prognozuoti pagal cheminę sudėtį, todėl kaip neprivaloma išpėjamoji chemiškai sudėtingų MBM saugos užtikrinimo priemonė turėtų būti skatinami biologiniai bandymai; kadangi siekiant užtikrinti, kad vartotojų, aplinkos ir gamintojų labai būtų atliekami griežti ir ekonomiškai efektyvūs MBM saugos vertinimai, turėtų būti skatinama plėtoti ir analitinius, ir toksikologinius bandymus;
- J. kadangi žalingi mikroorganizmai (patogeniniai ar gedimo), galintys užteršti MBM, ir biocidai, kurie atitinkamai gali būti naudojami žalingų mikroorganizmų skaičiui sumažinti, taip pat kelia riziką visuomenės sveikatai;

⁽¹⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

- K. kadangi kai kurie maisto produktai ilgą laiką turi sąlytį su labai įvairiomis pakavimo medžiagomis;
- L. kadangi veiksmingesnis visų nuostatų, kurios yra svarbios naudojant MBM, koordinavimas padėtų geriau apsaugoti vartotojų sveikatą ir sumažinti MBM poveikį aplinkai, visų pirma pakavimo medžiagų poveikį aplinkai;
- M. kadangi veiksmingiau koordinuojant visas MBM taikomas nuostatas, įskaitant REACH reglamentą, žiedinė ekonomika taptų veiksmingesnė;
- N. kadangi konkrečios priemonės turėtų būti paremtos moksliniais įrodymais; kadangi dar esama įvairių mokslinių nežinomųjų, taigi reikia daugiau tyrimų;
- O. kadangi, kaip teigia Europos maisto saugos tarnyba (EFSA), nanotechnologijos ir nanomedžiagos yra nauja technologinė tendencija, o MBM yra vienas iš sektorių, kuriame pradėta naudoti nanomedžiagas; kadangi ypatingos nanomedžiagų savybės gali turėti įtakos jų toksikokinetiniam ir toksikologiniam profiliui, tačiau apie tuos aspektus esama mažai informacijos; kadangi esama tam tikro netikrumo, nes sunku apibūdinti, aptikti ir išmatuoti maiste ir biologinėse terpėse esančias nanomedžiagas, o duomenų apie toksiškumą ir bandymų metodus yra mažai;
- P. kadangi šiuo metu atliekant ES lygmens rizikos sveikatai ir aplinkai vertinimus vertinamos tik individualios medžiagos ir nepaisoma, kokį sudėtinį, kaupiamąjį poveikį, dar žinomą kaip kokteilio arba mišinio efektas, įvairūs naudojimo būdai ir įvairių tipų gaminiai turi realiomis sąlygomis;
- Q. kadangi, remiantis Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) ir Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) 2009 m. rekomendacija ⁽¹⁾, į poveikio vertinimus turėtų būti įtraukti eiliniai gyventojai ir kritinę reikšmę turinčios grupės, kurios yra pažeidžiamos arba kurioms tikimasi didesnio poveikio negu eiliniams gyventojams (pvz., kūdikiams, vaikams);
- R. kadangi, siekiant supaprastinti kontrolę, gaminių su trūkumais grąžinimą, informacijos teikimą vartotojams ir atsakomybės priskyrimą, MBM atsekamumas turėtų būti užtikrintas visose tiekimo grandinės etapuose;
- S. kadangi ženklavimas yra labai tiesioginis ir veiksmingas būdas informuoti vartotoją apie gaminio savybes;
- T. kadangi visas medžiagas visuose ekonomikos sektoriuose reglamentuojant horizontaliuoju metodu teisės aktai tampa nuoseklūs ir prognozuojami verslo subjektams;
- U. kadangi sukūrus vienodus ES lygio visų MBM bandymo metodus būtų užtikrintas aukštesnis sveikatos ir aplinkos apsaugos lygis ES;
- V. kadangi gatavų su maistu besiliečiančių gaminių saugos patikrinimas galėtų būti viena iš galimybių papildyti tam tikras konkrečias priemones;

ES teisės aktų dėl MBM laimėjimai ir spragos

1. pripažįsta, kad pagrindų reglamentas yra patikimas teisinis pagrindas ir jo tikslai išlieka svarbūs;
2. pabrėžia, kad nors didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas konkrečių priemonių, kurios būtų taikomos toms 13 ES lygmeniu dar neregamentuojamų medžiagų, priėmimui, visi suinteresuotieji subjektai pažymi, jog esama galiojančių teisės aktų įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo trūkumų;
3. nekantriai laukia būsimos nacionalinių nuostatų, kurias valstybės narės priėmė dėl nesuderintų medžiagų, peržiūros, kurią atliks Komisijos Jungtinis tyrimų centras; ragina Komisiją pasinaudoti šia peržiūra kaip išeities tašku siekiant parengti reikalingas priemones;

⁽¹⁾ „Recent developments in the risk assessment of chemicals in food and their potential impact on the safety assessment of substances used in food contact materials“. EFSA Journal 2016; 14(1):4357 (28 p.). <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4357>.

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

4. primygtinai ragina Europos Komisiją rengiant reikalingas priemones atsižvelgti į Europos Parlamento tyrimų tarnybos (EPRS) atliktą įgyvendinimo Europos Sąjungos lygmeniu vertinimą ir į jau galiojančias ar rengiamas nacionalines priemones;
5. mano, kad, atsižvelgiant į minimų medžiagų paplitimą ES rinkoje ir į riziką, kurią jos kelia žmonių sveikatai, ir siekiant išsaugoti maisto ir maisto produktų bendrąją rinką, Komisija turėtų teikti pirmenybę konkrečių ES priemonių, taikomų popieriui, kartonui, dangoms, rašalams ir klijams, parengimui;
6. pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti toms su maistu besiliečiančioms medžiagoms, kurių migracijos rizika didesnė, pvz., aplinkui skysčius arba aplink riebius maisto produktus esančioms medžiagoms, taip pat medžiagoms, kurios su maistu liečiasi ilgą laiką, nesvarbu, tiesiogiai ar netiesiogiai;
7. mano, kad priėmus tolesnes konkrečias ES lygmens priemones verslo veiklos vykdytojai būtų skatinami kurti saugias, pakartotinai naudojamas ir perdirbamas MBM ir taip būtų prisidėta prie ES pastangų sukurti veiksmingesnę žiedinę ekonomiką; pažymi, kad viena iš tam būtinų sąlygų būtų geresnis su maistu besiliečiančiose medžiagose esančių medžiagų, kurios gali kelti pavojų žmonių sveikatai, atsekamumas ir laipsniškas jų naudojimo nutraukimas;
8. šiame kontekste pabrėžia, kad tai, jog naudojamos iš perdirbtų gaminių pagamintos MBM ir pakartotinai naudojamos MBM, neturėtų nulemti didesnio teršalų ir (arba) liekanų kiekio galutiniame gaminyje;
9. yra įsitikinęs, kad, atsižvelgiant į ES siekį sukurti žiedinę ekonomiką, turėtų būti pasiekta geresnė MBM pagrindų reglamento ir žiedinės ekonomikos sąveika, kuri turėtų apimti konkrečias ES lygmens priemones, taikomas perdirbtam popieriui ir kartonui; pažymi, kad perdirbto popieriaus ir kartono gaminius galima pakartotinai naudoti ribotą skaičių kartų, taigi, reikalingas pastovus šviežio medienos pluošto tiekimas;
10. turėdamas mintyje riziką, kad mineralinės alyvos gali patekti į maistą iš su maistu besiliečiančių medžiagų ir gaminių, pagamintų iš popieriaus ir kartono, pritaria tam, kad laukiant, kol bus priimtos konkrečios priemonės ir galbūt uždrausta naudoti mineralines alyvas rašaluose, būtų atliekami tolesni tyrimai siekiant užkirsti kelią tokiai migracijai;
11. pritaria tam, kad Komisijos pasiūlyme dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, būtų padidinti visų medžiagų perdirbimo ir pakartotinio naudojimo tikslai (COM(2015) 0596); tačiau primena Komisijai, kad kartu su perdirbimo ir pakartotinio naudojimo tikslais turi būti imamasi tinkamų kontrolės priemonių, skirtų su maistu besiliečiančių medžiagų saugai užtikrinti;
12. pabrėžia sunkią mažųjų ir vidutinių įmonių padėtį gamybos grandinėje, nes, nesant atitinkamų teisės aktų nuostatų, jos negali gauti arba perduoti informacijos, kuri užtikrintų jų gaminių saugumą;
13. mano, kad, kai siūlomi konkretūs MBM saugos reikalavimai, valstybės narės į procesą būtinai turėtų įtraukti visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus;
14. pripažįsta, kad dabartinė MBM saugos vertinimo paradigma nepakankama, nes apskritai nepakankamai įvertinamas MBM poveikis maisto taršai ir trūksta informacijos apie poveikį žmonėms;

Rizikos vertinimas

15. suvokia, kokį svarbų vaidmenį atlieka Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) atliekant cheminių medžiagų, kurios skirtos naudoti su maistu besiliečiančiose medžiagose, reglamentuojamose konkrečiomis priemonėmis, rizikos vertinimą; supranta, kad tam tikros cheminės medžiagos rizikos vertinimas susijęs su išlaidomis ir kad EFSA ištekliai riboti; todėl ragina Komisiją padidinti EFSA finansavimą, atsižvelgiant į papildomą darbą, kurio prireiks papildomiems rizikos vertinimams atlikti, kaip aprašyta toliau;
16. ragina EFSA ir Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA) glaudžiau bendradarbiauti ir koordinuoti savo veiklą, siekiant turimus išteklius veiksmingai panaudoti išsamiems vertinimams;

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

17. pripažįsta, kad siekiant tinkamai įvertinti MBM keliamą riziką reikia atsižvelgti tiek į šių medžiagų gamybą ir apdorojimą naudojamas chemines medžiagas, tiek į netyčia patekusias chemines medžiagas (netyčia patekusios medžiagos, angl. NIAS), įskaitant specialiai dedamas medžiagas ir kitas medžiagas, susidariusias dėl cheminių reakcijų; supranta, kad šiuo tikslu pradinės medžiagos turi būti aiškiai nurodytos EFSA ir atitinkamoms valstybių narių institucijoms; atitinkamai pabrėžia mokslinių įstaigų (laboratorijų) bendradarbiavimo svarbą ir palankiai vertina EFSA ketinimą daugiau dėmesio skirti gatavoms medžiagoms bei gaminams ir gamybos procesui, o ne naudojamoms cheminėms medžiagoms;

18. pabrėžia, kad svarbu toliau tirti NIAS, nes jų tapatybė ir struktūra, priešingai nei žinomų pavojingųjų medžiagų, ypač esančių plastikuose, dažnai nežinoma;

19. ragina Komisiją peržiūrėti įrodymus: i) dėl dabartinių prielaidų dėl medžiagų migracijos per funkcines kliūtis; ii) dėl 10 ppb ribinės koncentracijos taikymo migruojančioms medžiagoms maiste – šią ribinę koncentraciją kai kurios bendrovės ir kompetentingos institucijos naudoja sprendamos, kurių cheminių medžiagų riziką vertinti; iii) kiek mažėja funkcinių kliūčių efektyvumas per ilgus laikymo laikotarpius, nes funkcinės kliūtys migraciją gali tik sulėtinti; iv) dėl dabartinių prielaidų apie molekulinį dydį, turintį poveikį cheminės medžiagos absorbcijai žarnyne;

20. ragina EFSA ir Komisiją išplėsti pažeidžiamų grupių sąvoką ir į ją įtraukti nėščias ir žindančias moteris, o į rizikos vertinimo kriterijus įtraukti galimus mažų dozių poveikio padarinius ir reakcijas į nemonotoninę dozę;

21. apgailestauja, kad EFSA, atlikdama dabartinę rizikos vertinimo procedūrą, neatsižvelgia į vadinamąjį kokteilio efektą arba tuo pačiu metu susidarančio kaupiamojo MBM ir kitų šaltinių kelių rūšių poveikio efektą, galintį sukelti neigiamą poveikį net ir tada, kai pavienių medžiagų mišinyje mažai, ir primygtinai ragina EFSA tai daryti ateityje; taip pat primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į šį efektą (taip pat ir tada, kai jis tęsiasi ilgą laiką) nustatant išsiskyrimo ribines vertes, kurios laikomos saugiomis žmonių sveikatai;

22. ragina vykdyti tolesnius mokslinius įvairių cheminių medžiagų sąveikos tyrimus;

23. be to, apgailestauja, kad EFSA dar neatsižvelgia į žalingų mikroorganizmų buvimo MBM galimybę; todėl primygtinai ragina EFSA Mokslininkų grupę biologinio pavojaus klausimais (BIOHAZ) išnagrinėti MBM esančių mikroorganizmų klausimą parengiant EFSA nuomonę šia tema;

24. pažymi, jog MBM yra įtrauktos į Reglamento (ES) Nr. 528/2012 ⁽¹⁾ (Biocidinių produktų reglamentas) taikymo sritį, nes biocidų gali būti su maistu besiliečiančiose medžiagose, kad jų paviršiuje nebūtų mikrobinės taršos (dezinfekcinės medžiagos), be to, jos maistui turi konservanto poveikį (konservantai); tačiau pažymi, kad MBM esantys įvairių rūšių biocidai reglamentuojami skirtingomis teisinėmis sistemomis ir kad, priklausomai nuo biocido rūšies, rizikos vertinimą turi atlikti arba Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA), arba Europos maisto saugos tarnyba (EFSA), arba abi agentūros;

25. ragina Komisiją užtikrinti MBM ir Biocidinių produktų reglamentų tarpusavio darną ir šiuo klausimu aiškiau išdėstyti ECHA ir EFSA funkcijas; be to, ragina Komisiją parengti suderintą ir konsoliduotą medžiagų, kurios MBM naudojamos kaip biocidai, bendro vertinimo ir leidimų jas naudoti suteikimo koncepciją, kad būtų išvengta dalinės sutapties, įvairaus teisinio neapibrėžtumo ir darbo dubliavimo;

26. ragina EFSA atsižvelgti į tai, kad Atsirandančių ir nustatomų naujų pavojų sveikatai mokslinis komitetas (SCENIHR) 2009 m. nustatė, jog maisto gamybos vietos yra kritinės tuo požiūriu, kad jose skatinamas ir antibiotikams, ir biocidams atsparių bakterijų vystymasis; todėl atkreipia dėmesį į tai, kad biocidų turinčios MBM gali taip pat prisidėti prie to, kad žmonėse formuosis antibiotikams atsparios bakterijos;

⁽¹⁾ OL L 167, 2012 6 27, p. 1.

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

27. pabrėžia, kad MBM yra svarbus susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų, įskaitant perfluorangliavandenilius (PFC) ir endokrininę sistemą ardančias chemines medžiagas, pvz., ftalatus ir bisfenolius, poveikio žmonėms šaltinis – šios medžiagos susijusios su lėtinėmis ligomis ir reprodukcinėmis problemomis, metabolizmo sutrikimais, alergijomis ir nervų sistemos vystymosi problemomis; pažymi, kad tokių cheminių medžiagų migracija su maistu besiliečiančiose medžiagose kelia itin didelį susirūpinimą, nes jos gali sukelti žalą naudojamos net ir itin mažomis dozėmis;

28. susirūpinęs pažymi, kad su maistu besiliečiančiose medžiagose naudojamos cheminės medžiagos gali turėti didesnį poveikį kūdikių ir vaikų sveikatai;

29. ragina Komisiją panaikinti saugos vertinimo spragą, susidariusią tarp REACH ir MBM teisės aktų, užtikrinant, kad bendrovės rengtų cheminių medžiagų, naudojamų MBM, poveikio žmonių sveikatai saugos vertinimus, kai medžiaga gaminama, naudojama ir platinama; mano, kad tai turėtų būti išaiškinta Reglamente (EB) Nr. 1935/2004;

30. ragina Komisiją užtikrinti geresnį REACH ir MBM teisės aktų koordinavimą ir nuoseklesnį metodą, ypač dėl medžiagų, pagal REACH priskiriamų prie kancerogeninių, mutageninių ar toksiškų reprodukcijai (CMR) (1A, 1B ir 2 kategorijos) medžiagų arba labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų (SVHC) kategorijos, ir užtikrinti, kad kenksmingosios medžiagos, kurias palaipsniui nustojama naudoti pagal REACH reglamentą, taip pat palaipsniui nebebūtų naudojamos MBM; pabrėžia, jog siekiant užtikrinti, kad nebūtų jokio pavojaus visuomenės sveikatai, Komisija turi periodiškai informuoti ir supažindinti su naujausiomis žiniomis Parlamentą ir Tarybą, jei tam tikros susirūpinimą keliančios medžiagos (tokios kaip SVHC, CMR, bioakumuliacinės cheminės medžiagos ar tam tikrų kategorijų endokrininę sistemą ardančios medžiagos), kurias pagal REACH reglamentą ar kitą teisės aktą draudžiama arba palaipsniui nustota naudoti, vis dar naudojamos MBM; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę nustatyti, kad bisfenolis A (BPA) yra viena iš medžiagų, priskiriamų prie SVHC kategorijos;

31. atkreipia dėmesį į 2016 m. birželio 15 d. Komisijos paskelbtus mokslinius aktyviųjų medžiagų, naudojamų biocidiniuose produktuose ir augalų apsaugos produktuose, endokrininę sistemą ardančių savybių nustatymo kriterijus; tačiau pabrėžia visiems produktams, įskaitant MBM, taikomų horizontaliųjų kriterijų būtinybę ir ragina Komisiją nedelsiant pateikti tokius kriterijus; ragina atsižvelgti į šiuos kriterijus, kai jie įsigalios, vykdant MBM rizikos vertinimo procedūrą;

32. pažymi, kad Komisija, remdamasi naujausia EFSA nuomone, pagaliau paskelbė apie savo planą pradėti taikyti 0,05 mg/kg BPA išsiskyrimo ribinę vertę iš plastiko pagamintiems pakuotėms ir talpykloms, taip pat lakams ir dangoms, naudojamiems metalo talpyklose; vis dėlto, atsižvelgdamas į tai, kad daugkartiniai pakartotini EFSA vertinimai per pastarąjį dešimtmetį nepadėjo veiksmingai išspręsti visų sveikatos problemų ir kad EFSA 2017 m. vėl iš naujo vertins ⁽¹⁾ BPA keliamą pavojų po to, kai buvo paskelbta ataskaita, kurioje reiškiamas susirūpinimas, jog šiuo metu galiojanti leistina paros norma (LPN) neapsaugo embrionų ar kūdikių nuo BPA poveikio imuninei sistemai, ir rekomenduojama patarti vartotojams sumažinti savo sąlytį su BPA iš maisto ir kitų šaltinių, ragina uždrausti BPA visose MBM;

33. remdamasis 2015 m. Komisijos Jungtinio tyrimų centro mokslo ir politikos ataskaita, pripažįsta, kad esama į maistą patenkančių sunkiųjų metalų ir į nuotėkas išleidžiamų sunkiųjų metalų problemos; supranta, kad Komisija persvarsto Tarybos direktyvoje 84/500/EEB dėl keramikos gaminių nustatytas švino ir kadmio ribas; primygtinai ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų nustatytos žemesnės kadmio ir švino išmetimo ribos, ir apgailestauja, kad Direktyvos 84/500/EEB peržiūra iki šiol nebuvo aptarta Parlamente ir Taryboje;

34. remia mokslinių tyrimų ir inovacijų iniciatyvas, kuriomis siekiama sukurti naujas medžiagas, kurios būtų naudojamos MBM ir kurios, įrodyta, yra saugios žmonių sveikatai; tačiau pabrėžia, kad kol kas į saugesnes alternatyvas kaip bisfenolio A (BPA) pakaitalas neturėtų būti įtrauktas bisfenolis S (BPS), nes BPS gali turėti panašų į BPA toksikologinį profilį ⁽²⁾;

⁽¹⁾ https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/160426a?utm_content=hl&utm_source=EFSA+Newsletters&utm_campaign=3bd764133f-HL_20160428&utm_medium=email&utm_term=0_7ea646dd1d-3bd764133f-63626997

⁽²⁾ Socialinės ir ekonominės analizės komiteto (angl. SEAC) nuomonė dėl XV priede nurodytos dokumentacijos, kurioje siūloma apriboti bisfenolį A, p. 13. http://www.echa.europa.eu/documents/10162/13641/bisphenol_a_seac_draft_opinion_en.pdf.

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

35. visų pirma pritaria tam, kad būtų toliau vykdomi nanomedžiagų moksliniai tyrimai, nes vis dar esama mokslinio netikrumo dėl šių medžiagų poveikio ir gebėjimo migruoti, taip pat jų poveikio žmonių sveikatai; todėl mano, kad turėtų būti taikoma pareiga gauti leidimus naudoti nanomedžiagas ne tik plastikuose, bet ir visose MBM, ir turėtų būti vertinama ne tik bendra jų kategorija;

36. pažymi, kad rinkos kliūtys, ypač prašymai išduoti leidimus pagal skirtingas nacionalines taisykles, lemia prarastas galimybes maisto saugą gerinti inovacijomis;

Atsekamumas

37. mano, kad atitikties deklaracija gali būti veiksminga priemonė siekiant užtikrinti, kad MBM atitiktų atitinkamas taisykles, ir rekomenduoja, kad prie visų MBM, nesvarbu, suderintų ar nesuderintų, būtų pridedama atitikties deklaracija ir atitinkami dokumentai, kaip šiuo metu daroma MBM, dėl kurių buvo priimtos konkrečios priemonės, atveju; mano, kad atitinkamose atitikties deklaracijose turėtų geriau atsispindėti naudojimo sąlygos;

38. tačiau apgailestauja, kad, net jei atitikties deklaracijos privalomos, jų ne visada yra teisės aktų vykdymo užtikrinimo tikslais ir kad tais atvejais, kai atitikties deklaracijų yra, jų kokybė ne visada tokia aukšta, kad būtų galima užtikrinti, jog jos yra patikimas atitikties dokumentų šaltinis;

39. ragina padidinti iš trečiųjų šalių importuojamų MBM atsekamumą ir atitiktį taikant reikalavimą pateikti tinkamus ir visus identifikavimo dokumentus ir atitikties deklaracijas; atkakliai teigia, kad importuojamos MBM turi atitikti ES standartus, kad būtų apsaugota visuomenės sveikata ir užtikrinama sąžininga konkurencija;

40. ragina Komisiją parengti privalomą planuoto nanomedžiagų buvimo MBM ženklimą ir nustatyti pareigą privalomai ženklinėti MBM, naudojamų ekologiškiems produktams ir kritinėms grupėms skirtiems produktams, sudėtį;

Atitiktis, teisės aktų vykdymo užtikrinimas ir kontrolė

41. reiškia susirūpinimą dėl to, kad teisės aktų dėl MBM vykdymo užtikrinimo lygis ES itin skirtingas; pabrėžia, kad svarbu parengti MBM skirtas ES gaires, kurios palengvintų suderintą ir vienodą įgyvendinimą ir geresnį vykdymo užtikrinimą valstybėse narėse; šiuo tikslu pabrėžia, kaip svarbu, kad valstybės narės keistųsi duomenimis; mano, kad MBM pagrindų reglamento vykdymo užtikrinimo gerinimo priemonės turėtų būti papildytos kitomis, su teisėkūra nesusijusiomis politikos priemonėmis, pvz., pramonės atliekamų savęs vertinimu;

42. mano, kad tolesniu su maistu besiliečiančių medžiagų ir gaminių derinimu galima pasiekti vienodą aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį;

43. rekomenduoja pradėti taikyti bendrus ES analitinio konkrečių su maistu besiliečiančių medžiagų ir gaminių kategorijų tyrimo standartus siekiant užtikrinti, kad bendrovės ir kompetentingos institucijos ES vykdytų tyrimus pagal tuos pačius metodus; pažymi, kad pradėjus taikyti vienodus bandymo metodus būtų užtikrinamas vienodas požiūris į MBM vidaus rinkoje, taigi būtų užtikrinami geresni kontrolės standartai ir aukštesnis apsaugos lygis;

44. pabrėžia, jog kiekviena valstybė narė atsakinga už tai, kad būtų vykdoma bendrovių, kurios gamina ar importuoja MBM, kontrolė; vis dėlto apgailestauja, kad valstybės narės nenustato bendrovėms reikalavimo registruoti verslo veiklą, taip leisdamas tokioms bendrovėms apeiti atitikties kontrolę; ragina Komisiją užtikrinti, kad iš tokio reikalavimo dar nenustačiusių valstybių narių būtų reikalaujama nustatyti įpareigojimą, kad visos bendrovės, gaminančios ar importuojančios MBM, oficialiai registruotų savo verslo veiklą pagal persvarstytą Reglamentą (EB) Nr. 882/2004; pripažįsta, kad keliose valstybėse narėse esama tinkamų registracijos mechanizmų, kurie gali būti geriausios patirties pavyzdžiai;

45. ragina valstybes nares reikalavimų nesilaikymo rizikos ir susijusios rizikos sveikatai pagrindu dažniau ir efektyviau vykdyti oficialią kontrolę, atsižvelgiant į atitinkamo maisto kiekį, tikslinį vartotoją ir laiką, kurį maistas lietėsi su MBM, trukmę, taip pat MBM tipą, temperatūrą ir kitus atitinkamus veiksnius;

2016 m. spalio 6 d., ketvirtadienis

46. primygtinai teigia, jog valstybėms narėms būtina užtikrinti, kad jos turėtų reikalingų darbuotojų ir įrangos, kad vykdytų vienodą, patikimą ir sistemingą kontrolę, ir atgrasančių nuobaudų sistemą, jeigu būtų nustatyta reikalavimų nesilaikymo atvejų, pagal persvarstytą Reglamentą (EB) Nr. 882/2004;

47. pabrėžia, kad valstybės narės ir Europos Komisija turi glaudžiau bendradarbiauti ir koordinuoti savo veiklą, susijusią su Skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistema, siekiant greitai ir veiksmingai pašalinti riziką visuomenės sveikatai;

48. ragina Komisiją toliau nagrinėti metodą, grindžiamą gatavų su maistu besiliečiančių gaminių saugos patikrinimais, arba kitas su maistu besiliečiančių gaminių patvirtinimo procedūras;

49. palankiai vertina Europos Komisijos platformą „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“; ragina plėsti jos veiklą;

o

o o

50. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
